

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtletnik in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katal, tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne pettivrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaprite reklamacije so poštne proste.

Liberalni sleparji.

Naši liberalci se lovijo za vsako bilko, ki bi jih lahko tržala še nekoliko časa nad vodo. Zdaj so se zgrabili za doklade na pivo ter begajo z neresnico in zavijanjem posebno hmeljarje.

Dokazano je, da se spodnještajerski hmelj ne prodaja pivovarjem na Štajerskem, ampak hmeljskim trgovcem na Češkem in Nemškem. To lahko potrdijo isti mešetarji, ki so sedaj največji hujskači, ki pa za časa trgovine s hmeljem nimajo nobenega srca in smisla za hmeljarje, ampak nesramno pritiskajo na cene, in sicer za korist svojih in judovskih žepov. Ti hinavci, ki so največji škodljivci poštenih savinjskih hmeljarjev, agitirajo sedaj okoli z neresnico, da bo cena hmelja, ki se prodaja na Češko in Nemško, trpela zaradi tega, ker se bo cena piva pri litru zvišala za 1 krajcar, ako ne vzamejo tega krajcarja bogati pivovarjari nase. V tem oziru pa ne storijo liberalci ničesar.

Neresnično je tudi govorjenje liberalcev, da bo sedaj zavzivanje piva manjše kot doslej. Ampak povsod se je pokazalo, da vsled povišanja in radi tega nastale agitacije par mesecev zavzivanje piva pojema, potem pa zopet raste in raste, kakor da bi povišanja ne bilo. Tudi v tem oziru bi bil torej slepar hmeljarjev, če bi svoj hmelj tuili res prodajali na Štajerskem, neutemeljen in samo izliv strastne agitacije od strani liberalcev.

Kako malo resni so liberalci, pa kaže dejstvo, da nočejo govoriti o tem, kake nasledke bi imelo, ako bi se doklade na pivo ne zvišale.

Potem bi imeli zvišanje doklad na zemljiški, hišni in obrtni davek za okroglo 20 odstotkov. Te doklade bi zadele tudi hmeljarje mnogo bolj občutno, kakor ako bi doklade na pivo imele res tubi one posledice, o katerih lažejo sedaj liberalci.

Neumen je izgovor, da so liberalci tudi proti dokladam na direktne davke. Drugih davkov ni dobiti, vsled tega bi sledilo z nujnostjo, da se zvišajo direktne doklade, ako se ne zviša pivna doklada, naj so potem liberalci proti ali za.

Kdor je proti dokladam na pivo, on dela s tem vede ali nevede na to, da se zvišajo doklade na direktne davke. Vse, kar pravijo liberalci o možnosti drugih davkov, je sama barbarija, ker vsaj voditelji agitacije morajo dobro vedeti, da država deželam ne dovoli drugih davkov pobirati.

PODLISTEK.

Novi davek.

(Vesela povest. Prosto iz nemške Sjarogorski).

(Konec prihodnjih.)

„Niti besede, le povej!“

„Moraš me razumeti, Lujz. Tak kanon stane vražje mnogo, in potem še vsako leto kupovati pri tako slabih časih. Ali naj se mučiva celo leto za to, da kupiva kanon, od katerega nimava nič? Pa sva sklenila, jaz in Caharija namreč, da je vendar pametneje, da si obdrživa denar in — ti si rekel, Lujz, da kdor ima ženo, mu ni treba plačati?!“

„Tako je!“

„Nu, glej, in midva tudi nečeva plačati!“

„Torej ne preostaja drugega, kakor ženitev!“

„Da, da,“ jeclja Martin in postane rdeč, kakor vrtnica.

„Torej ženiti se hočeta?“ vpraša Slanjač. „To bi že lahko davno naredila. — Ali nimata že nevesto?“

„Kje neki? — Zato govorim o kupčiji. Mislila sva na te. Ti prideš daleč po svetu in nama bodeš že svetoval taki, ki bodeš za naju.“

„Če mi zaupata, z veseljem —“

„In petdesetak od vsakega,“ dokonča Martin.

„Ni slabo. — Samie je dovolj po svetu in za vaju hočem nekaj prav posebnega poiskati. Tako bi bila n. pr. Gornjakova Rezka. Je sicer malo ponosna stvarica...“

„Le nobene gospode v hišo, Lujz,“ reče Martin.

„Ali pa Dolinarjevo Katico. Je sicer mlada...“

Liberalci bodo storili hmeljarjem neizmerno uslugo, ako jim odpravijo največje pijavke njihovega blagostanja, to so hmeljski mešetarji in judovski kupci. Tukaj so oderuhi in škodljivci savinjskih hmeljarjev. Doklade na pivo jim ne bodo škodile, v nasprotnem slučaju pa dobe občutljive in neizogibne doklade na zemljiški, hišni, obrtni in druge direktne davke.

Proč torej z liberalnimi sleparji!

Deželni zbor štajerski.

V ponedeljek, dne 10. januarja je bila zopet seja deželnega zbora. Kakor pripoveduje deželni glavar, bo zboroval deželni zbor do 26. januarja. Ako je ta vest došla glavarju iz dobrih virov, potem pomenja to v jeziku politikov govornjo, da deželni zbor češki ne bo sklican, in drugič da bo kmalu sklican državni zbor. Prej je bilo določeno, da se snide državni zbor šele 10. februarja. Gotovo se finančnemu ministru že mudi, da dobi kmalu novih davkov.

V ponedeljkovi seji je bilo deželnemu zboru predloženo poročilo o ustanovitvi kmetijske šole v Št. Juriju ob južni železnici.

Kmetijska šola v Št. Juriju.

Poročilo o šentjurski kmetijski šoli je v deželnem zboru zastopal deželni poslanec dr. Korošec.

Šola je stala dosedaj okroglo 430.000 kron, in sicer nakup posestva 90.000 kron, uprava 21.000 K, prenosni stroški 10.000 kron, zidava šolskega poslopja in gospodarskih poslopij 308.000 kron.

V šolo se je letos sprejelo 25 učencev, drugo leto se jih bo sprejelo že lahko 30. Za sedaj poučujejo 3 učitelji. Šola bo trajala le 10 mesecev. Kadar bodo fantje odšli, bodo krajši gospodarski tečaji. Letos ob Veliki noči bo prvi knjigovodski tečaj. Tiskovine za ta tečaj bo oskrbela c. kr. kmetijska družba za Štajersko.

Šola se je otvorila dne 4. januarja. K šoli spada 42 ha posestva. Nekaj se bo še nakupilo, v kar je pripravljena svota 9000 kron.

Nemci proti šoli.

Strastno so govorili proti šoli ter izrekli, da ne dovolijo potrebne svote nemški poslanci Einspinner, Otter in Franz. Po njih volji bi bilo, da bi Slovenci sploh ne imeli nobene šole, ampak ostali le hlapeci,

„Ni za naju!“

„Potem Mlinarjeva Zofka. Je bogata, lepa, in ne premlada, ampak vesela. Celi dan bi pela in plešala.“

„Nič za naju!“

„Pri Cirošu v Rovjem sta dve starejši hčeri, ti bi bili za vaju. — Kaj vraga, da se nisem na ti dve že prej domislil. — Stari sta okoli 26 in 28 let, dobri gospodinji, ne posebno lepi, tudi ne prebogati. Delata pa kakor dva konja.“

„Stoj, pri teh dveh ostanemo. Lepota je sicer lepa reč, ampak potrebna ni. Denar se že vzame, a če ga ni, nič ne do. Saj imava midva za to. Če sta dobri gospodinji in delavni, to je, kar se mora iskati. Ostanimo torej pri teh. Tudi Cahariji bo prav. Kaj bomo to dalje iskali.“

In Cahariji je bilo prav. Martin ga je poklical in Slanjač je moral se enkrat povedati celo izložbo. Da je hvalil Cirošove nač vse, se razume, in hvalil je, da sta bila stara samca kakor kvas.

„Nu, prava bedaka sva bila, da nisva že prej mislila na ženitev.“

Za dva dni pozneje so se dogovorili, da gredo snubit.

Kakor mlad fantič je šel Slanjač od teh dveh. To je bila kupčija. In pa veselje pri Cirošu. Tako dobro Slanjač že dolgo ni živel, kakor ta dan. Pečenka, krapci, gilbanci, jabolčnik — vse je dobil. In tretji dan je na kolodvoru Hrastje čakal oba ženina.

Rovje je ležalo slabe pol ure za tigrim Hrastje, in iz Mlak je peljala železnica v Hrastje.

To je bila Caharije in Martina prva vožnja po železnici, ker sta navadno hodila peš v Hrastje, če sta imela kak opravček. To se je pa dogodilo vsako

dekletu in delavci, ki bi služili Nemcem kruh in bogastvo.

Nastop omenjene trojice nemških poslancev studil se je celo drugim nemškim poslancem, ker je bila strast in sovraštvo do vsega, kar je slovenskega, preveč glasno govorila iz njih ust.

Odgovor.

Zavračala sta napade Nemcev deželni odbornik grof Attems in poročevalec dr. Korošec.

Ko je prišlo do glasovanja, je bila velika večina za predlog, da se ustanovitev šentjurske šole vzame na znanje in se stroški odobrijo.

S tem so naši poslanci srečno pripeljali to šolsko zadevo, za katero so se že prejšnji poslanci s hvalevredno žilavostjo borili, pod varno streho.

Zanimivo.

Dne 10. januarja se je volil vinogradniški odsek. Prvikrat so ponudili pri tej volitvi Nemci Slovencem vsaj podpredsedniško mesto. Podpredsednikom je bil izvoljen poslanec Roškar. Ni sicer veliko, a vendar se vidi, da so ostre besede, s kojimi je bical dr. Korošec pri razpravi o začasnem proračunu postopnje nemške večine v odsekih, vendar imele upliv.

V obrtni odsek je poslal Slovenski klub dr. Verstovšeka in Novaka.

Politični ogled.

— Ogrsko. Lukač svoje naloge ni mogel izvršiti, zato je cesar predčerašnjim poveril sestavo nove ogrske vlade, ki naj ima nalogo, izvesti nove volitve, grofu Khuen-Hedervaryju. Grof Khuen-Hedervary ima nalogo, za slučaj, da se s sedanjim parlamentom ne bo dalo nič storiti, razpustiti državni zbor in razpisati nove volitve.

— Ustava za Bosno in Hercegovino. Z Dunaja poročajo, da bo prvo delo nove ogrske vlade odobrenje deželne ustave za Bosno in Hercegovino, kakor jo je že dogovoril Wekerle z avstrijsko vlado. Istočasno z razglasenjem ustave bodo odpravljene tudi vse predpave, dovoljene za časa priklopljenja Avstro-Ogrski. Tudi predpave bosanske agrarne banke da bodo uničene.

— Portugalske. Lizbonski policiji se je posrečilo, priti na sled veliki zaroti proti portugalskemu

peto leto enkrat. Slučaj je ravno hotel, da so se tudi s tem vlakom, kakor ženina, peljali častniki, da bi študirali kraj za manever.

To je bilo nekaj za Slanjača.

„Gledita,“ jima zašepete na uho. „To so že eni izmed onih, ki bodo lovili.“

„Tako,“ gledata plašno na častnike. „Glej, da brž odidem.“

Sli so v Rovje. Martin in Caharija sta bila opravljena nedeljsko, oba z novim klobukom. V žepu pa hranilno knjižico.

Prišli so do Ciroša. Gospodar je bil močan, visok človek, kar je ženinoma imponiralo. Sedli so k mizi, in kakor je že navada, začeli jesti. Stragla je najmlajša hčer. Ko je bil obed končan, razkazoval jima je gospodar hišo in gospodarska poslopja. Posebno veliko sicer ni bilo, a v lepem redu, kar se je ženinoma jako dopadlo.

„Se pač vidi, kako znajo ženske delati,“ reče Martin Cahariji, ko sta bila za trenotek sama.

„Radoveden sem že na dekleti,“ odvrne Caharija.

Končno prideta tudi ti dve. Oče ju je poslal nalašč na polje, da bi snubača ne mislila, da nimata nič opravka.

Kakor dve vili na slonovih nogah se približeta v sobo. Katica naprej, za njo Suzana.

„Sapment,“ zašepete Caharija Slanjaču. „Kakšni pošasti sta to?“

Slanjač pa, kot bi ga ne slišal, reče:

„Tu sta naši dve punici. Vedno pridni, vedno urni. — Nu, Katica in Suzana, pridita bližje! Glejta, kakšna gosta sem vama pripeljal!“

Pogumno stopita bližje in: